

Utlåtande Rotel VIII (Dnr KS 2019/1861)

Funktionshinderombudsmannens rapport 2019

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Funktionshinderombudsmannens rapport för år 2019 godkänns.

Föredragande borgarrådet Jan Jönsson anför följande.

Ärendet

Stockholms stads funktionshindersombudsman lämnar vartannat år en rapport till kommunfullmäktige om stadens arbete för personer med funktionsnedsättning. Rapporten beskriver stadens arbete för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning som bor och verkar i staden får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.

Årets rapport tar sin utgångspunkt i *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023* (dnr KS 2016/001831) som kommunfullmäktige beslutade om den 28 maj 2018. Programmet har sin grund i svensk funktionshinderspolitik, FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att funktionshindersombudsmannens rapport 2019 utgör ett bra stöd för stadens nämnder och bolag i det fortsatta arbetet att utforma sina verksamheter utifrån ett funktionshindersperspektiv.

Mina synpunkter

Stadens funktionshinderombudsman avger vartannat år en rapport till kommunfullmäktige om stadens arbete för personer med funktionsnedsättning. Ombudsmannens rapport utgör ett viktigt och gediget underlag för stadens arbete med att skapa ett Stockholm där alla är delaktiga.

Under våren har stadens insatser för personer med funktionsnedsättning givetvis präglats av den pågående pandemin. Beslutsfattare, chefer och personal i staden har ställts inför svåra beslut om hur vi ska gå tillväga för att före allt annat skydda människors liv och hälsa, men samtidigt göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att så långt som möjligt kunna leva som andra. Nu, kanske mer än tidigare, är det viktigt att de verksamheter och tjänster som staden tillhandahåller är tillgängliga och inkluderande.

Samtidigt som vi hanterar den pågående pandemin så försvinner heller inte de befintliga utmaningarna som vi måste hantera när det handlar om att skapa ett Stockholm med tillgänglighet och delaktighet. Låt mig därför kommentera ett par av de saker som framkommer i rapporten.

Jag ser med stor oro på de rapporter om ändrade bedömningar från statliga myndigheter som ombudsmannen inhämtat från arbetsmarknadsförvaltningen och som leder till försämrade möjligheter för personer med funktionsnedsättning att kunna delta i arbetslivet.

Vi har också nåtts av information om att stadens verksamheter ibland inte är öppna för att ta emot stockholmare på praktik som valt en privat utförare av daglig verksamhet eller sysselsättning. Jag anser att detta är olyckligt. Vilken typ av utförare man har valt inom valfrihetssystemet bör inte påverka möjligheterna att kunna ta steg ut i arbetslivet.

Funktionshinderombudsmannen redovisar att staden har höga ambitioner vad gäller den fysiska tillgängligheten och att det också har skett framsteg vad gäller tillgänglighet till fysiska utrymmen och till information. Samtidigt finns det fortfarande utmaningar när det kommer till att tillhandahålla tillgänglig information om stadens verksamheter, till exempel om den fysiska tillgängligheten i stadens lokaler.

Även statistiken på funktionshinderområdet behöver utvecklas och ändamålsenliga indikatorer identifieras som möjliggör en effektiv styrning mot de mål som staden ställt upp.

En särskild utmaning är att i en stad som växer kunna skapa tillräckligt många bostäder med särskild service för att möta de ökande behoven. Vi avser utveckla boendeplaneringen och kontinuerligt se över om staden måste arbeta

på nya sätt för att se till att fler personer med funktionsnedsättning får ett eget boende.

Bilaga

Funktionshinderombudsmannens rapport för år 2019

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden och Jan Valeskog och Kadir Kasirga (båda S) och borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Vartannat år kommer funktionsombudsmannen med sin rapport över hur staden arbetar för personer med funktionsnedsättning. Rapporten ger en bild över hur arbetet fortlöper och är viktig för arbetet med att skapa ett jämlikt Stockholm. Vi tackar för rapporten som utgör ett viktigt underlag för stadens framtida arbete.

Då förutsättningarna för arbete för gruppen med funktionsnedsättningar hänger samman med arbetsmarknaden i stort så oroas vi inför effekterna av coronapandemin. Särskilt eftersom det sammanfaller med att Försäkringskassan har ändrat sina tillämpningar av regler gällande aktivitetsersättning. Risken är stor att det leder till sämre möjligheter för personer med funktionsnedsättning att fullt ut delta i arbetslivet. Samma sak går igen när det gäller möjligheten att få praktik. Att stadens verksamheter ibland inte är öppna för att ta emot stockholmare på praktik som valt en privat utförare av daglig verksamhet eller sysselsättning är mer än olyckligt, som uttrycks av borgarrådet, det är diskriminerande.

Gruppen som står utan arbete och försörjningsstöd är extra sårbar och vi instämmer med funktionsombudsmannen att staden behöver följa antalet vuxna personer i yrkesverksam ålder inom stadens enheter för socialpsykiatri och funktionsnedsättning som saknar inkomst och har försörjningsstöd. Uppgifterna kan ge en indikation om hur levnadsförhållandena för gruppen utvecklas över tid och ge underlag i stadens planering.

Att göra hela staden tillgänglig är ett arbete som fortgår och framsteg har gjorts men tyvärr så går det långsamt och det är idag fortfarande så att information om tillgänglighet i stadens lokaler inte alltid finns eller är tillförlitlig.

När funktionshindersombudsmannen går igenom stadens verksamheter som informerar om sin tillgänglighet på stadens webbplats under Hitta och Jämför service så syns det tydligt att det finns arbete som inte borde vara svårt att avhjälpa men som måste göras. Att tillhandahålla sådan information måste ses som en självklar del av en verksamhets tillgänglighet. Enkla fakta om förutsättningarna underlättar för den som behöver uppgifterna, t.ex. inför ett besök eller ett skolval. Likväl saknas denna information fortfarande hos en stor andel av verksamheterna.

Funktionshindersombudsmannen anser att en stadsövergripande indikator eller aktivitet i stadens budget skulle påskynda användandet.

Bostadsbyggandet minskar i staden, från de tidigare historiskt höga siffrorna, vilket också får effekter för personer som behöver ett anpassat boende eller ett boende med särskild service. Då detta inte är det ekonomiskt mest gångbara byggprojektet så planeras det inte in i god tid och får likt mycket annat som inte är kontorsbyggnader eller bostadsrätter stryka på foten. Detta är inte acceptabelt och majoriteten måste om de menar allvar med sin politik på detta område börja planera in dessa boenden i tid.

Byggandet i staden får också effekter på barn med funktionsnedsättningar och detta hänger också samman med stadens brist på styrning i sina byggprojekt. Då skolor och förskolor oftast får de svårsålda markbitarna och där inte förskolegårdar eller rastgårdar är specificerade leder det ofta till mindre gårdar som inte ger barn med en funktionsnedsättning tillgängliga och ändamålsenliga utemiljöer.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Funktionshinderombudsmannens rapport för år 2019 godkänns.

Stockholm den 3 juni 2020

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Jan Jönsson

Mats Larsson

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Kadir Kasirga och Catharina Piazzolla (alla S) och Rashid Mohammed och Torun Boucher (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Stockholms stads funktionshindersombudsman lämnar vartannat år en rapport till kommunfullmäktige om stadens arbete för personer med funktionsnedsättning. Rapporten beskriver stadens arbete för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning som bor och verkar i staden får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.

Årets rapport tar sin utgångspunkt i *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023* (dnr KS 2016/001831) som kommunfullmäktige beslutade om den 28 maj 2018. Programmet har sin grund i svensk funktionshinderspolitik, FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 december 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Alla stockholmare oavsett funktionsförmåga ska ha samma möjlighet till delaktighet i samhället. Genom att bättre inkludera personer med funktionsnedsättning utvecklas Stockholm och blir en bättre stad. Stadsledningskontoret anser att funktionshindersombudsmannens rapport 2019 utgör ett bra stöd för stadens nämnder och bolag i det fortsatta arbetet att utforma sina verksamheter utifrån ett funktionshindersperspektiv.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna funktionshindersombudsmannens rapport 2019.